

20. maj 2022

Ny aktiveringsstrategi for uddannelseshjælpsmodtagere fra 2023

Center for Beskæftigelse-, Integrations- og Erhvervspolitik
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Overordnet målsætning

Aktiveringsindsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere skal understøtte, at forvaltningen kan bistå unge, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse med en individuel og målrettet indsats med henblik på, at de kan gennemføre en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på almindelige vilkår.

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune har i 2018 vedtaget et ambitiøst mål om, 90 pct. af unge opvokset i Københavns Kommune ved det 25. år har gennemført en ungdomsuddannelse i 2030. Denne strategi understøtter og flugter med den nationale målsætning om, at mindst 90 procent af alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse i 2030.

Aktiveringsstrategien har fire overordnede satsninger, der understøtter målet om, at 90 pct. af unge, der opvokset i Københavns Kommune ved det 25. år har gennemført en ungdomsuddannelse i 2030.

Satsningerne omfatter også de unge københavnere, der ikke er opvokset i Københavns Kommune og dermed ikke er omfattet af Borgerrepræsentationens målsætning. De fire satsninger er:

- Unge skal hurtigt i uddannelse eller beskæftigelse
- Uafklarede unge skal så hurtigt, det er muligt, vælge uddannelse
- Unge skal ikke falde fra uddannelse
- Sociale og personlige samt helbreds-mæssige forhold må ikke være en barriere for uddannelse eller beskæftigelse

Det rette tilbud til de rette unge på det rette tidspunkt

Omdrejningspunktet for indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere er, at de unge skal have det rette tilbud på det rette tidspunkt. Indsatsen tilrettelægges ud fra konkrete og individuelle vurderinger, som tager afsæt i den enkelte unges udgangspunkt. Det vil variere fra ung til ung, hvor lang tid der går mellem hvert aktiveringstilbud.

De unge er meget forskellige

Nogle – de såkaldt åbenlyst uddannelsesparate – er klar til at starte uddannelse, mens andre – de uddannelsesparate – skal have lidt hjælp med på vejen. Endelig har nogle unge så massive problemer, at perspektivet er længere og indsatsen mere krævende. Den sidste gruppe betegnes aktivitetsparate. De aktivitetsparate udgør klart den største gruppe af unge.

Åbenlyst uddannelsesparate unge

vurderes umiddelbart at kunne påbegynde en uddannelse

Uddannelsesparate unge vurderes med den rette støtte og aktive indsats at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. 1 år og gennemføre denne uddannelse på ordinære vilkår.

En del unge uden uddannelse har ikke gennemført grundskolen.

Eksempel 1: Sisse, 23 år

- Gennemført grundskole.
- Ledig i 4 uger.

Sisses største udfordring

- Grundlæggende lavt fagligt niveau fra grundskolen
- Ringe viden om uddannelsesmuligheder
- Lavt selvværd

Indsatsfokus

- FVU-opkvalificering i dansk og matematisk
- Målrettet uddannelsesvejledning
- Hverdagsmestring

Aktivitetsparate unge

vurderes at have problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter og har dermed behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end ca. et år, inden personen kan påbegynde en uddannelse og gennemføre denne på almindelige vilkår.

Størstedelen af de unge aktivitetsparate har en eller flere psykiske udfordringer.

Eksempel 1: Dennis, 19 år

- Gennemført grundskole.
- Ledig i over et år.

Dennis' største udfordring

- Gentagne frafald op ungdomsuddannelse
- Psykiske udfordringer siden teenageårene
- Spinkelt netværk
- Boligløs

Indsatsfokus

- Stabiliserende indsatser mhp. struktur og tværfaglig indsats
- Lægelig udredning
- Virksomhedsrettede aktiviteter og uddannelsesafklaring

Eksempel 2: Maria, 20 år

- Gennemført STU.
- Ledig i 10 uger.

Marias største udfordring

- Kognitive udfordringer
- Vurderet ikke at kunne gennemføre ordinær uddannelse

Indsatsfokus

- Afklaring til fleksjob
- Virksomhedsrettet aktivitet

Pejlemærker for aktiveringsindsatsen for de unge

Med henblik på at opnå de fire overordnede satsninger for uddannelseshjælpsmodtagere tager aktiveringsindsatsen udgangspunkt i otte faglige pejlemærker.

Et klart fokus på uddannelse

Uddannelseshjælpsmodtagere skal klædes på til at vælge, starte på og gennemføre en ungdomsuddannelse jf. de unges uddannelsesplan. Det er afgørende for de unges orientering mod uddannelse, at der er et tydeligt uddannelsesfokus i al vejledning og indsats. Mål og formål med et tilbud skal være tydeligt for den enkelte unge. Fokus på den enkelte unges vej mod uddannelse skal være i fokus fra den dag, den unge melder sig ledig.

En tidlig og sammenhængende indsats

De unge skal have en tidlig og sammenhængende indsats. Første tilbud skal gives umiddelbart efter, at den unge melder sig ledig. På den måde tydeliggøres det tidligt i indsatsen, at der er fokus på et mål om uddannelse, og der kan tidligt iværksættes relevante indsats. Den unge skal opleve en sammenhængende indsats, hvor der er en rød tråd mellem uddannelsesplanen og indhold og kandidate i tilbud. I den forbindelse vil der også være fokus på at arbejde med perioder, hvor den unge ikke er i aktivering, hvis det giver mening og den unge fx er i gang med en indsats i en anden forvaltning eller i psykiatrien. Det kan også være i tilfælde, hvor et forløb for en ung afbrydes, hvis en ung ikke møder op. I stedet skal der følges op med den unge, og det skal afklares, om et andet tilbud i stedet vil være relevant.

Differentieret indsats - tilbud målrettet den enkelte unges udfordringer og muligheder

Gruppen af uddannelseshjælpsmodtagere er karakteriseret ved at være meget heterogen. Ved at differentiere indsatsen indenfor de forskellige målgrupper kan tilbuddene i højere grad målrettes den enkelte unges muligheder og udfordringer, hvad enten det er af faglig, social, personlig og/eller af helbredsmæssig karakter. At kunne sætte målrettet ind i forhold til den enkeltes unges behov er afgørende i arbejdet med at samarbejde med den unge om at starte på og gennemføre en uddannelse. Samtidig er differentieringen en forudsætning for, at der gives rette tilbud til rette unge på rette tidspunkt

Fokus på at mindske de unges sociale, personlige og helbredsmæssige udfordringer

Gruppen af uddannelsesparate og aktivitetsparate unge er ofte kendetegnet ved at have en eller flere udfordringer, som udgør en barriere for at kunne starte på og gennemføre en ungdomsuddannelse. Indsatsen for den unge skal derfor tilrettelægges, så der arbejdes med, at disse

udfordringer ikke udgør en barriere for at kunne starte på og gennemføre en uddannelse. For en stor gruppe af unge er det nødvendigt, at der igangsættes en helhedsorienteret indsats. Parallelle og koordinerede indsatser på tværs af forvaltninger og region har gode effekter. Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen skal derfor samarbejde med Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Regions Hovedstaden om at sikre, at de unge får en indsats, så de kan overkomme deres udfordringer. Den helhedsorienterede indsats forudsætter et stærkt tværfagligt samarbejde mellem de fagprofessionelle, som arbejder med en klar og velkoordineret plan for, hvor den unge er på vej hen og det næste skridt på vejen.

Faglig opkvalificering

For en gruppe af unge er opkvalificering i dansk og matematik en forudsætning for at kunne starte på og gennemføre en uddannelse. De unges skal have faglige kompetencer svarende til mindst 02 i dansk og matematik på 9. klasseniveau.

Herudover er det væsentligt med fokus på opkvalificering af de unges digitale kompetencer, da en stor gruppe af de unge ikke har de basale digitale færdigheder, som en arbejdsmarkedet forudsætter.

Job- og virksomhedsrettet indsats som en vej til afklaring af uddannelse

Uddannelse er det langsigtede mål for alle unge. For en gruppe af unge kan job være vejen ind på arbejdsmarkedet og bruges som afklaring og motivation for fremtidigt uddannelsesvalg. For denne gruppe kan et job derfor være et middel til at nå målet på den korte bane.

En jobrettet indsats og et delmål om job er relevant for den gruppe af unge, der har problemstillinger, som gør det svært at starte på og gennemføre en uddannelse. Ofte har de unge en række mislykkede uddannelsesforsøg bag sig. De unge kan have bedre muligheder for at gennemføre en uddannelse på sigt, ved først at komme i beskæftigelse, og herigennem blive modnet og mere motiverede og afklarede i forhold fremtidige

uddannelsesmuligheder. Med et øget fokus på job til uddannelseshjælpsmodtagere vil der også være fokus på de potentialer, der er for unge på arbejdsmarkedet. Derudover vil det samtidig kunne bidrage til at imødekomme den aktuelle mangel på arbejdskraft.

Virksomhedsrettede indsatser

Indsatsen for unge har et målrettet fokus mod uddannelse. Formålet er, at de unge skal hurtigt i uddannelse, og at uafklarede unge så hurtigt det er muligt skal vælge uddannelse. For en gruppe af unge kan virksomhedsrettede indsatser fx i form af virksomhedspraktikker være medvirkende til at kvalificere de unges uddannelsesvalg. Virksomhedspraktikker giver mulighed for i praksis at afprøve og afklare, om det er et fag, den unge gerne vil uddanne sig og på sigt arbejde indenfor. Det kan ligeledes være en måde at få erhvervs erfaring, som kan forbedre de unges CV. Samtidig giver det den unge en praksiserfaring i at være på arbejdsmarkedet, som for nogle unge vil bidrage som motivationsfaktor for uddannelse og være med til at modne den enkelte unge.

Fastholdelse i ordinær uddannelse

En stor gruppe af unge oplever udfordringer i overgangen til uddannelse og har en øget risiko for at falde fra deres uddannelse. Med henblik på at fastholde de unge i ordinær uddannelse er der fokus på et systematisk samarbejde med uddannelsesinstitutioner om fastholdelsesindsatser, herunder fastholdelsesmentor.

Øget fokus på samarbejde med civilsamfundet

Når de unge deltager i aktiviteter i civilsamfundet, bidrager det til at øge deres progression mod uddannelse eller job. Civilsamfundet har et andet mulighedsrum for deres aktiviteter og kan dermed bidrage ind i de unges liv, med noget andet end jobcentret kan og skal. Det kan fx være, at en ung er aktiv i en fodboldklub, og herigennem oplever at være en del af et fællesskab og får en øget tro på egne evner. Det kan også være, at en ung får hjælp til at tackle ensomhed via et frivillighedsnetværk. Der vil derfor være fokus på de udviklingspotentialer, der er for de unge via deltagelse i civilsamfundet.